

**Tjelesna
aktivnost na
radnom mjestu**

TJELESNA AKTIVNOST

Istraživanja pokazuju kako tjelesna aktivnost ima mnogostrukе koristi za naše zdravlje:

- pomaže u kontroli tjelesne mase
- postoje značajni psihološki i fiziološki učinci tjelesne aktivnosti na raspoloženje i samopoštovanje te smanjenje tjeskobe i stresa
- redovita i raznolika tjelesna aktivnost koja uključuje različite mišićne skupine pridonosi održavanju gipkosti i pokretljivosti
- poboljšava se kondicija što poboljšava srčani ritam i disanje te se smanjuje rizik od kardiovaskularnih bolesti
- povećava izdržljivost i razinu energije
- redovita tjelesna aktivnost pomaže u jačanju kostiju te odgadja početak osteoporoze
- čak i kratkotrajna tjelesna aktivnost pridonijet će osjećaju blagostanja i pozitivnog doživljaja sebe.

Neaktivnost i sjedilački način života smatra se jednim od vodećih zdravstvenih rizika suvremenog društva.

Usprkos znanstveno dokazanim činjenicama o pozitivnom utjecaju tjelesnog vježbanja na tjelesno i mentalno zdravlje pa posredno i na opću kvalitetu života, istraživanja pokazuju da je veliki broj ljudi nedovoljno tjelesno aktivan.

Jeste li i Vi među njima?

Treba imati na umu kako **tjelesna aktivnost** podrazumijeva bilo kakvo djelovanje skeletnih mišića koje rezultira energetskom potrošnjom većom od one u stanju mirovanja:

- hodanje
- trčanje
- vožnja biciklom
- vrtlarenje
- kućanski poslovi
- ples
- igre
- sport
- organizirano vježbanje

Preporučene razine tjelesne aktivnosti za određenu dob

za djecu ispod 5 godina	→	180 minuta dnevno
za djecu i mlade u dobi 5 - 17 godina	→	60 minuta dnevno
za odrasle u dobi 18 - 64 godine	→	150 - 300 minuta tjedno
za osobe starije od 65 godina.	→	150 - 300 minuta tjedno

I zapamtite, bilo kakva tjelesna aktivnost je bolja od nikakve, a više tjelesne aktivnosti pruža veće zdravstvene koristi.

Intenziteti nekih sportskih i radnih aktivnosti u slobodno vrijeme

(modificirano prema podacima Hansona (1982.) i Ainswortha (1992.))

NISKI
(< 3 MET-a
ili 4 kcal/min)

- hodanje (spori hod 4 km/h)
  - vježba na sobnom cikloergometru
  - (minimalnim naporom < 300 kpm)
  - lakši kućni poslovi (usisavanje, manji popravci)
  - vrtlarenje (lakši poslovi)
  - lagano igranje s djetetom, čuvanje djeteta u sjedećem i stojećem stavu
-

UMJERENI
(3 – 6 MET-a
ili 4 – 7 kcal/min)

- plivanje lagano, sporo
  - hodanje (brzi hod)
  - vježbe na sobnom cikloergometru (300 – 600 kpm)
  - ili rekreativna vožnja bicikлом
  - umjereni kućni poslovi s podizanjem ili nošenjem
  - kućnih potrepština, ličenje zidova i slično
  - umjereni vrtlarski poslovi
  - igranje s djetetom u hodu ili trčkaranju
  - umjereni plivanje
  - lagano trčanje (oko 7 km/h)
-

VISOKI
(> 6 MET-a
ili 7 kcal/min)

- hodanje (brzi hod uzbrdo ili s teretom)
- cikloergometar (> 600 kpm) ili brza vožnja bicikлом
- teži kućni poslovi: premještanje namještaja,
- nošenje teških predmeta
- teži vrtlarski poslovi
- brzo plivanje
- trčanja (> 7,5 km/h)
- tenis (6 – 10 MET-a)
- nogomet (7 – 15 MET-a)
- košarka (7 – 15 MET-a)
- odbojka (5 – 12 MET-a)
- rukomet (8 – 12 MET-a)

Stanja koja djelomično ili potpuno ograničavaju tjelesno vježbanje

KONTRAINDIKACIJE

- jasni klinički znakovi popuštanja srca ili angine pektoris pri aktivnosti < 4 MET-a
- novonastala angina pektoris ili pogoršanje postojeće smetnje provođenja: atrioventrikulski blok drugog i trećeg stupnja
- nedavno preboljeli infarkt miokarda (< 6 tjedana)
- pojava aritmije srca u naporu unatoč primjene lijekova
- arterijska hipertenzija u naporu:
  - RR sistolički > 250 mm Hg
  - RR dijastolički > 120 mm Hg
- plućno srce i kronična opstruktivna bolest pluća s nedovoljnom saturacijom kisikom već u početku tjelovježbe
- neke nekompenzirane metaboličke bolesti: hipertireoza, insuficijencija nadbubrežne žljezde ili šećerne bolesti tipa 2
- aktivne zarazne bolesti, artritis ili tromboflebitis

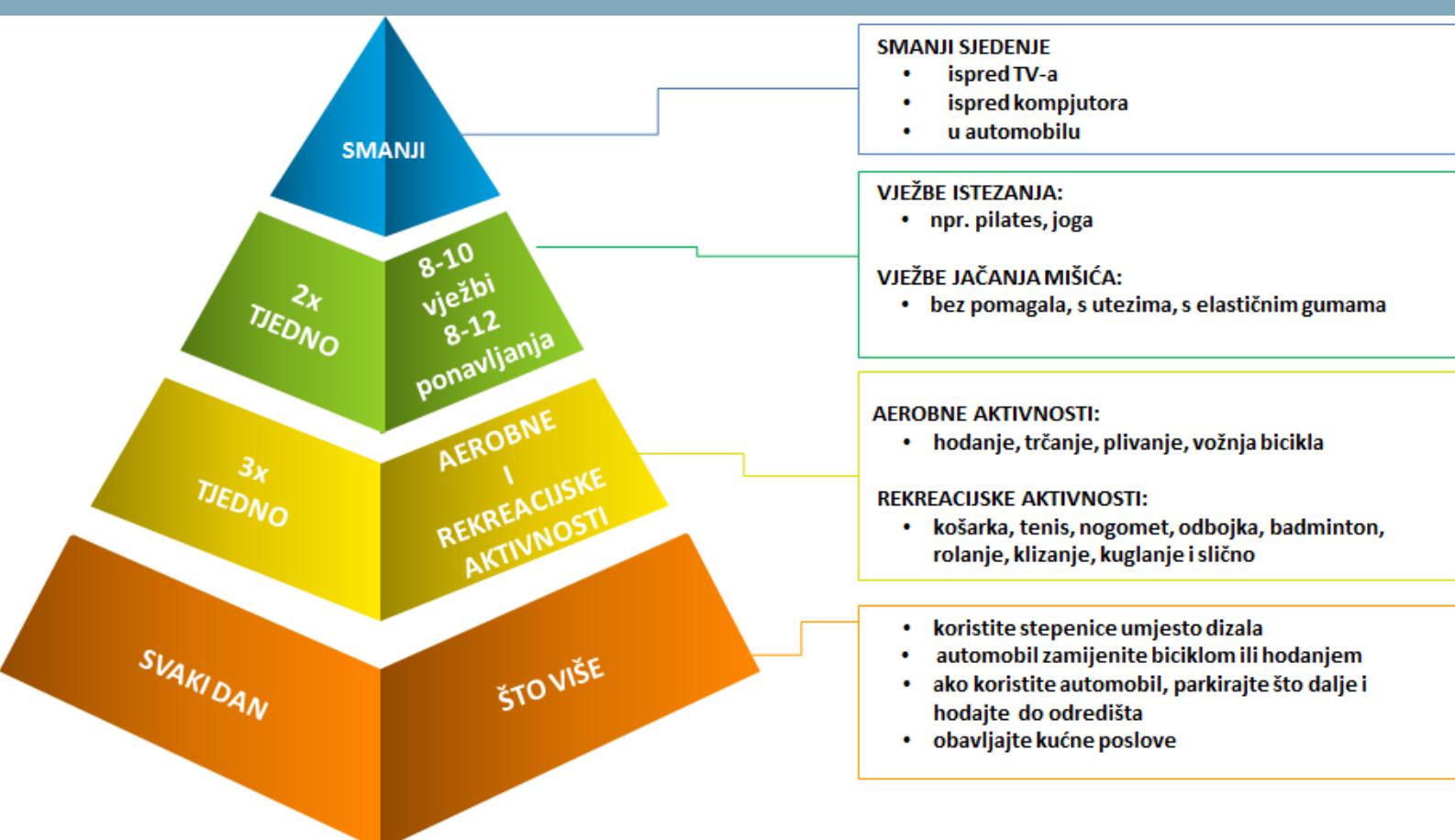

STANJA KOJA ZAHTIJEVAJU NADZIRANO TJELESNO VJEŽBANJE

- pojava angine pektoris pri aktivnosti 6 – 8 MET-a električni stimulator srca s fiksnom frekvencijom ili s frekvencijom „na zahtjev“
- lijekovi (beta blokatori, ganglion blokatori)
- izrazita debljina
- tranzitorna cerebralna ishemija
- zatajivanje bubrega
- anemija (hemoglobin < 70 g/L)

CILJ

Kroz jednu ili više kraćih aktivnosti tijekom dana možete postići cilj od 30 ili 60 minuta tjelesne aktivnosti dnevno, a dodatni zdravstveni učinci mogu se postići većom količinom tjelesne aktivnosti, kod osoba kojima to zdravstveno stanje dopušta.

Najčešće prepreke

Najčešće prepreke

Nemam dovoljno vremena

Čak i kratka tjelesna aktivnost (10 minuta) može biti korisna. Pokušajte vježbati u vrijeme pauze za ručak, parkirati se dalje od ulaza i prošetati ili ići u brzu šetnju 10 - 15 minuta ujutro. Većina ljudi provodi nekoliko sati dnevno gledajući televizor, pokušajte iskoristiti dio tog vremena za vježbanje barem dva puta tjedno.

Umoran sam

Pokušajte biti aktivni u trenucima kada imate najviše energije. Počnite s malim koracima. Čak i ako to znači odlazak na petominutnu šetnju - nakon što započnete možda ćete htjeti duže hodati. Podsetite se da redovito vježbanje može povećati razinu energiju.

Nisam sportski tip

Ne morate se uključiti u teretanu ili se baviti sportom da biste bili aktivni. Neka svakodnevne aktivnosti budu način da budete aktivni (npr. kućanski poslovi, korištenje stepenica umjesto lifta, hodanje, igranje s djecom u parku). Izaberite aktivnosti koje vas vesele.

Ne uživam u vježbanju

Podsetite se da tjelesno aktivni možete biti na različite načine. Isprobajte različite aktivnosti - uključujući one na otvorenom i u zatvorenom, sigurno ćete naći aktivnost koja vas veseli i u kojoj uživate.

Mrzim teretanu

Isprobajte različite vrste tjelesne aktivnosti koje ne uključuju teretanu (npr. hodanje, jogu ili vožnju biciklom).

Imam previše obiteljskih obaveza

Razgovarajte s partnerom, članovima obitelji i dr. o tome i zamolite ih da vam pomognu (npr. čuvanjem djece). Prepoznajte da je odvajanje vremena za brigu o sebi, uključujući tjelesnu aktivnost, presudno za vaše zdravlje.

Sramim se

Sjetite se da većina ljudi razmišlja o sebi, a ne o tome kako vi izgledate - usredotočite se na to da učinite nešto dobro za sebe.

Kako se pokrenuti?

MOTIVACIJA ZA TJELESNU AKTIVNOST

Ponekad se teško motivirati na vježbanje i tjelesnu aktivnost nakon dugotrajnog dana.

Kako bi to uspjeli važno je:

1. važno je postaviti cilj te razraditi plan - koliko puta tjedno ćete biti tjelesno aktivni, koju vrstu tjelesne aktivnost ćete odabrat i sl.
2. potražite podršku
  - ako ste početnik mogu vam biti korisne mobilne aplikacije putem kojih možete vježbanje prilagoditi svojim potrebama i mogućnostima te pratiti napredak
  - može vam pomoći i vježbanje uz stručnu podršku:
    - uključivanje u različite oblike grupnog vježbanja primjerice škole trčanja, grupni treninzi u fitness centrima i sl.
    - uključivanje u aktivnosti koje organiziraju savezi sportske rekreacije
  - grupno vježbanje ima mnogobrojne prednosti jer uz stručno vodstvo se polaznici međusobno motiviraju i pružaju podršku, a često su takve aktivnosti i zabavne
3. izaberite aktivnosti koje vas vesele i koje su vam zabavne
4. nagradite se za uspjeh

Pokazalo se da je jedan od važnih elemenata ustrajanja u vježbanju odabir aktivnosti koji odgovara osobi. Iz tog razloga, kada se odlučite započeti s vježbanjem, kako bi efekti bili što bolji, preporuča se odabir onih aktivnosti koje najviše odgovaraju vašim interesima i osobinama.

Kako povećati tjelesnu aktivnost NA RADNOM MJESTU?

Postoje jednostavni načini putem kojih možemo povećati tjelesnu aktivnost na radnom mjestu:

- prošetajte do kolege umjesto korištenja telefona ili e-pošte
- koristite se stepenicama umjesto liftom
- iskoristite pauzu za šetnju
- podesite uređaja tako da vas obavještavaju o tome da je vrijeme da se ustanete i malo prošetate
- parkirajte automobila što dalje od ulaza
- odlazite na posao pješice ili bicikлом
- dio puta do posla iskoristite za šetnju
- organizirajte sportske timove i sudjelujte u različitim sportovima (nogomet, odbojka)
- organizirajte i sudjelujte u natjecanjima na radnom mjestu primjerice koji će tim napraviti najviše koraka
- sudjelujte u događajima poput utrka, radničkih igara i sl.
- organizirajte grupe tjelesne aktivnosti za vrijeme ručka primjerice vježbe istezanja.

Dodatni materijali za PROMICANJE TJELESNE AKTIVNOSTI NA RADNOM MJESTU

Plakat - Svakodnevno vježbanje na radnom mjestu

<https://zivjetizdravo.eu/wp-content/uploads/2020/01/Plakat-Vjezbanje-ODRASLI.pdf>

Letak - Krećete li se i Vi 30 minuta dnevno?

<https://zivjetizdravo.eu/wp-content/uploads/2020/02/Tjelesna-aktivnost-LETAK-1.pdf>

Letak - Hodanjem do zdravlja!

<https://zivjetizdravo.eu/wp-content/uploads/2020/02/Hodanje-2-LETAK-LJETO.pdf>

Video - Vježbe snage

<https://youtu.be/tBc613Nk6Go>

Video - Vježbe dinamičkog istezanja

<https://youtu.be/LLq3VaUcMDA>

Video - Svakodnevno 10-minutno tjelesno vježbanje za odrasle

<https://youtu.be/h23kwCW32tU>

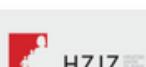
Služba za promicanje zdravlja

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Rockefellerova 7, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1/48 63 222

E-pošta: zivjeti.zdravo@hzjz.hr

www.zivjetizdravo.eu

FB facebook.com/zivjetizdravo.hr/

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
ROCKEFELLEROVA 7 / HR-10000 ZAGREB
+385 1 4863 267 / www.hzjz.hr